

Preview

Verwondering

Het buitengewone
in het gewone zien

Joeri Kabalt

Inhoud

De ogen openen	6
Verdwalen in verwondering	14
De as van de feniks	24
Vragen leven	30
Luikjes in de tijd	40
Mens zijn	50
Dagelijks ronddwalen	60
Woorden voor verwondering	68
Ruimte maken als kunstvorm	76
Met verwondering veranderen	88

Colofon

© Kessels & Smit | The Learning Company 2020

ISBN: 978 90 830423 2 9

NUR: 730

Titel: Verwondering

Ondertitel: Het buitengewone in het gewone zien

Tekst: Joeri Kabalt

Fotografie: Joeri Kabalt

Eindredactie: Saskia Tjepkema

Vormgeving: Hanneke Queens

Kessels & Smit Publishers

Maliebaan 45, 3581 CD Utrecht, +31 30 2394040

www.kessels-smit.com/books

Joeri Kabalt is gefascineerd door verwondering, werken met verhalen en het leven van betekenisvolle vragen. Zij werkt met deze thema's als veranderkundige bij Kessels & Smit, *The Learning Company* en schrijft er regelmatig over. Ook in haar privéleven hebben ze een belangrijke plek. Begin 2020 promoveerde Joeri op een onderzoek naar verwondering en magie in het dagelijks leven en in organisaties bij Ashridge Executive Education in Engeland. Hierbij maakte ze gebruik van de methodologie van first-person Action Research. Een persoonlijke manier van onderzoek doen waarin werk, leven en onderzoek met elkaar vervlochten zijn. Daarbij liet ze zich inspireren door haar liefde voor de natuur, wandelen, verhalen en muziek. Joeri woont in Amsterdam en is daarnaast regelmatig te vinden in de Spaanse Pyreneeën.

Alle foto's in dit essay zijn door Joeri gemaakt tijdens haar wandelingen.

De ogen openen

For most of us, knowledge of our world comes largely through sight, yet we look about with such un-seeing eyes that we are partially blind. One way to open our eyes to unnoticed beauty is to ask yourself, "what if I had never seen this before? What if I knew I would never see this again?"

Rachel Carson - The Sense of Wonder

Vlak nadat ik deze woorden voor het eerst las, wandelde ik met mijn moeder door de Castricumse duinen. Mijn oog viel op een stuk heldergroen mos langs de kant van het pad. Zó groen dat het bijna nep leek. Ik stopte en kon de verleiding niet weerstaan om het mos aan te raken. De ragfijne patronen van de mosachtige blaadjes te volgen met mijn vingertoppen. Voorzichtig met mijn platte hand de sponsachtige vering te voelen. Zonder er te veel over na te denken, ging ik dwars over het zanderige pad liggen en legde mijn hoofd neer op dit mossige kussen. Mijn moeder deed hetzelfde en voor even gingen we helemaal op in het gevoel van het zachte mos op onze wangen. Onze ogen vonden elkaar, twinkelend van kinderlijke blijdschap. Het moment ging voorbij. We stonden op en wandelden door alsof er niks gebeurd was. Tegelijkertijd voelde ik me geraakt, misschien zelfs lichtelijk veranderd, door dat korte moment van intimiteit en contact met het mos, de plek en mijn moeder.

Aandacht voor het buitengewone in het gewone

Een alledaags moment. Hoe vaak heb ik niet over ditzelfde pad met mijn moeder gelopen? Hoeveel ontelbare keren heb ik daarbij niet een mooi stuk mos gepasseerd? Toch voelde dit als de eerste keer in jaren dat ik mos écht zag, met al mijn zintuigen. Rachel Carson's woorden hadden een bijna fysiek verlangen in me aangewakkerd om het mos aan te raken en te verkennen. Als kind was ik gek op de natuur, en klom ik om de haverklap in een Castricumse eik. Waarom voelde het nu dan zo uitzonderlijk om spontaan en vol verwondering mijn hoofd op het mos te leggen? En voelt het zelfs nu nog wat ongemakkelijk om deze anekdote hier te delen?

De afgelopen jaren heb ik actief geprobeerd om mijn leven met meer verwondering te leven. Uiteindelijk ben ik over verwondering gaan denken als 'het buitengewone in het gewone zien'. En dat is makkelijker gezegd dan gedaan. Hoe vaak kijken we niet om ons heen met 'on-ziende ogen'? Vliegen de dagen aan ons voorbij? Leven we ons leven op de automatische piloot? Ik ontdekte dat het helpt om dagelijkse routines en rituelen te creëren als dagelijkse mogelijkheid en herinnering om me te verwonderen. Zoals een dagelijkse ochtendwandeling waarin ik de tijd neem om rond te dwalen en écht goed om me heen te kijken. Of het regelmatig opschrijven van verhalen over momenten in mijn leven die er echt toe doen, zodat ik deze met nog meer aandacht (her)beleef.

Verwondering komt niet altijd vanzelf - het is vaak zelfs hard werken. Het 'gewone' en 'alledaagse' hebben zo'n sterke invloed op ons dat het een bewuste inspanning vraagt om de bomen en gebouwen op je dagelijkse fietsroute naar werk op te merken, de tijd te nemen om je collega in de ogen te kijken en te zien hoe het echt met hem gaat, of je eigen aannames in een gesprek te zien en herkennen. Vanzelfsprekendheid is het tegenovergestelde van verwondering. En hoewel het heerlijk kan zijn om over sommige aspecten van je leven niet telkens opnieuw na te denken, of om soms juist over te kunnen schakelen op die automatische piloot, wil ik in dit essay beargumenteren dat het meer dan de moeite waard is om je vaker te verwonderen. Of het nou in je werk- of privéleven is, als mens of als professional.

Verwondering is een manier van kijken, zien én zijn. En die zet je niet uit als je naar je werk gaat. Gelukkig maar, want ik denk dat we in veel organisaties best wat meer verwondering kunnen gebruiken. En dat een van de manieren om dat voor elkaar te krijgen juist is door als professional je hele zelf mee te brengen naar je werk.

Ik geloof dat verwondering kan helpen om je eigen leven bewuster en met meer aandacht te leven, met meer onverwachte momenten van schoonheid en verbinding. En soms ook met meer verwarrende momenten waarbij je steeds meer vraagtekens plaatst bij de verhalen over jezelf en de wereld die vanzelfsprekend leken. Een manier om het leven vol te leven, en daarmee tegelijkertijd meer oog te krijgen voor al het leven om je heen.

Een zoektocht naar verwondering

In dit essay wil ik je meenemen in mijn persoonlijke zoektocht naar een leven met meer verwondering. Door persoonlijke verhalen en ontmoetingen te delen uit mijn eigen leven en mijn praktijk als veranderkundige in organisaties, afgewisseld met de filosofen, dichters en andere denkers die mij in deze zoektocht het meest geïnspireerd hebben. Het is daarmee een beknopte versie van mijn promotieonderzoek naar verwondering.

Ik begin bij een aantal denkers en de vraag: wat is verwondering eigenlijk? Daarna vertel ik meer over hoe verwondering voor mij plotseling een stuk belangrijker werd tijdens een

persoonlijke crisis in de vorm van een burn-out. Een verwarrende periode die me inspireerde om vragen te gaan leven en waarin ik voor het eerst een aantal momenten beleefde die magisch aanvoelden. In de hoofdstukken daarna neem ik je mee in de verschillende manieren waarop ik de afgelopen jaren heb geprobeerd om in mijn eigen leven en werk bewust verwondering te verkennen en vragen te leven: door samen met anderen tijdelijke onderzoeksconstellaties te vormen, dagelijks een ochtendwandeling te maken en verhalen over momenten van verwondering te schrijven. Vervolgens vertel ik over mijn ervaringen met het creëren van ruimtes en momenten waarin ik me samen met anderen kan verwonderen. Ter afsluiting deel ik nog enkele observaties en gedachten.

Ik hoop dat het lezen van dit essay je uitnodigt om samen met mij te dwalen en de wereld voor even door mijn ogen te zien. En vooral: om je net iets vaker te verwonderen in je eigen leven.

Bestel het boek via
webshop.kessels-smit.com
of [klik hier](#)